

Podle zápisů úřadů hnihovních činila udaná cena (ovšem stranami) všech 7977 statků r. 1895 s výhradou výměnku převedených 19,934.192 zl. (v Čechách přes 6 milionů, na Moravě $2\frac{1}{2}$ miliony, ve Slezsku na 1 milion zl.), r. 1896 páčila se ona cena naznačených převodů, jichž bylo téhož roku 10.084, na 25,276.654 zl. (v Čechách téměř 8 mil., na Moravě přes 3 mil., ve Slezsku přes 1 mil. zl.) dohromady v obou letech bylo tedy převedeno selských statků celkem 18.061 za 45,210.846 zl., takže stál jeden z nich průměrně 2.500 zl. Úřední statistika dělí převedené statky dle zapsané ceny převodní na 12 skupin (do 1000 zl., 2000 zl., 3000 zl. a t. d. až do 10.000 zl., pak do 20.000 zl. a přes 20.000 zl.). K vůli přehlednosti lze skupiny tyto shrnouti ve čtvero hlavních tříd, při čemž v každé z nich připojen jest počet převodů za r. 1895 a 1896:

Počet převedených statků za převodní cenu.

Z e m ě	do 2000 zl.	přes 2000 zl. až do 5000 zl.	přes 5000 zl. až do 10.000 zl.	přes 10.000 zl.
Čechy	3692	1391	523	170
Morava	1681	515	219	84
Slezsko	654	221	62	18
Dolní Rakousy . .	988	790	301	106
Horní Rakousy . .	761	569	279	101
Solnohrady . . .	96	119	55	15
Korutany	177	170	29	8
Krajina	1123	278	21	6
Přímoří	87	18	2	1
Tyrolly	42	75	19	1
Halič	457	16	4	1

Jak z toho vidno, převládají v zemích koruny svatováclavské a do jisté míry i v Krajině výměnkové převody ve skupinách menších statků, jež jsou poměrně nejvíce tu stavem rolnickým zastoupeny, kdežto zejména v Horních Rakousích, v Solnohradě, v Korutanech a v Tyrolsku jeví se býti poměrně větší převaha převodů větších statků selských, ježto jsou v zemích oněch u větší míře zachovány. Nejméně výměnků ovšem vykazují Halič a Bukovina.

Výměnek vdovský viz V d o v n é.

Výměra a vybírání daní.

I. Daně vyměřují berní úřady I. stolice; funkce tato svěřena jest:

1. ve Vídni, v Praze, ve Lvově, v Brně, ve Štýrském Hradci a v Terstu berním správám;

2. v Linci, v Solnohradě, v Lublani, v Celovci, v Těšíně, v Krakově a v Černovicích místním berním komisím;

3. ve všech ostatních místech okresním hejtmanstvím.

Vyjmenovaným úřadům náleží vyměřovati daň činžovní, daň výdělkovou a daň z příjmů. Roční rozvržení (repartici) daně gruntovní a domovní daně třídní na základě katastrálních operátů obstarávají v shora naznačených městech berní správy a místní berní komise, v ostatních